

FOTO: CHRISTOFFER REGILD

I bogen påstår Birthe Rønn Hornbech, at hun næsten ingenting selv har haft magt over i sit liv.

Erindringer. »Hvad der er godt for mig, er godt for Venstre.« Birthe Rønn Hornbech om sig selv.

Enmandshæren

Af ARNE HARDIS

Birthe Rønn Hornbech: Fra krigsbarn til folkevalgt – en danmarkshistorie erindret af Birthe Rønn Hornbech. 254 sider, 299 kroner. Forlaget Vartov sammen med DR.

I DEN forgangne uge fik offentligheden endnu en gang et lille, sigende eksempel på, hvorfor Birthe Rønn Hornbech er en politiker med større gennemslagskraft end så mange andre. Op til Foghs U- vending i spørgsmålet om de afviste irakiske asylansøgere havde håndteringen af den ubehagelige sag plaget det borgerlige Danmark med voksende styrke gennem længere tid. Da ubehaget ved den hårde udlændingepolitik skyggesider for et par uger siden blev akkompagneret af Bent Fabricius-Bjerre, Lise Nørgaard, generalløjtnant Hillingsø og de øvrige underskrivere på den appel, som Bent Melchior havde taget initiativ til, begyndte flere Venstre-folk at melde sig offentligt med deres nagende tvivl.

Der er bekymring i baglandet, meldte såvel Eyvind Vesselbo som Inger Støjberg, som således forsigtigvis skød fodfolket ind som buffer mellem deres lille oprør og regeringstoppen. Birthe Rønn Hornbech var også blandt de bekymrede, men hun henviste kun til, hvad hun selv mener: De afviste har ikke opholdsgrundlag, men kan vel godt få lov til at leve uden for lejrene, indtil de kan komme hjem, for de skal vel ikke sidde i lejrene til evig tid, som hun spurgte. Uden henvisning til nogen anden i det liberale bagland end hende selv.

Denne enmandshærens syn på det politiske får man et udmærket indblik i i denne erindringsbog, som mange nok allerede har stiftet bekendtskab med i radioforedragene *Mands minde* sendt på P1 i starten af dette år. I bogen påstår Birthe Rønn Hornbech ganske vist, at hun næsten ingenting selv

har haft magt over i sit liv. Kun bestemte hun selv, at hun som helt ung ville giftes med en meget ældre mand, og senere besluttede hun også selv at sige nej tak, da Anders Fogh ville gøre hende til minister. »Det er de to beslutninger, jeg for alvor selv har truffet i mit liv – og, synes jeg selv, haft held med. Resten er egentlig bestemt af andre, eller også har jeg ikke haft held med det, jeg besluttede.«

MEN det er koketteri. Bogens grundtone er i de politiske afsnit ganske, som offentligheden kender hende i forvejen, når hun udtaler sig om retspolitik, udlændingepolitik, religionsfrihed, etc: En grundtone à la »Hvor har jeg i grunden ret i alle ting. Det bør verden for sin egen skyld vide«. Det er en attitude, der nok deler folk i to lejre, men som under alle omstændigheder sikrer hende en stor tilhængerskare. Rønn Hornbech hører sammen med Naser Khader og Karen Jespersen til den type politikere, folk hjertens gerne møder op for at høre holde foredrag. De går deres egne veje.

Hemmeligheden er formentlig, at Birthe Rønn har fulgt det råd, som en kollega gav hende, da hun skulle ind i politik uden at kunne alt for meget af Venstres politik på forhånd: Hvad der er godt for dig, er godt for Venstre. »Det råd har jeg levet på lige siden. Hvad der er godt for mig, er godt for Venstre.« Eller som hun senere i bogen understreger: »Når man er blevet valgt til Folketinget, må man forfægte sine holdninger. Hvis man ikke gør det, er man havnet et forkert sted og har ingen ret til vælgernes tillid.«

En af styrkerne ved erindringerne er, at Birthe Rønn Hornbech indvier læseren i, hvordan det er at komme fra et præstehjem. Hendes far var fængselspræst i Vridsløse, inden han i 1941 blev kapellan i Sions sogn i København, og det er tydeligt, at faderen har betydet meget for Rønn Hornbechs livshold-

ning. »Min far« er ofte genkommende ord i bogen.

Livet i præstehjemmet gjorde hende tidligt fortrolig med salmer, med spejderarbejde, med Tidehvervstænkningen, med indsamling til fattige og med etiske diskussioner om fri abort, kvindelige præster, det evige liv og den slags.

Svagest er bogen i de mere anekdotiske afsnit med barndommens rejseoplevelser fra Italien, men generelt er den en fin indføring både i verdenspolitik, dansk politik, retsforhold og kirkeliv fra en selvbevidst og vidende og principfast politiker.

Som parentetisk bemærket vel ikke ligefrem brillerer med principperne i den aktuelle sag om de afviste irakere. Nogen særlov har hun ganske vist ikke været med til at presse på for, men det ligner unægtelig. Bliver det mon nemmere at få de afviste asylsøgere til at rejse hjem, hvis de integreres yderligere i det danske samfund med ret til at bo og arbejde uden for lejrene? De afviste asylsøgeres ulykkelige situation gør, at hun ikke udfordres på denne kurs, som jo enten undergraver asylpolitikken eller fører til endnu mere ulykkelige skæbner, når loven engang skal ske fyldest. Og som hun skriver i en skarp afvisning af palæstinenserloven fra 1992: »Lovforslaget var et eklatant brud med princippet om lighed for loven. Man uddelte opholdstilladelser til dem, man havde sympati for.«

Til sidst skal bogen kritiseres for et stedvis sløset korrekturarbejde, som også Vartovs samarbejdspartner, DR, lægger navn til. Hvorfor har man ikke fanget, at Birthe Rønn igen og igen omtaler Mogens Fog med efternavnet Fogh? Og hvorfor er de mange citater fra før retskrivningsreformen i 1948 så sjusket gengivet? I et enkelt citat på 10 linier er navneordene 10 gange stavet med stort begyndelsesbogstav og 5 gange med lille, ligesom der løbende skiftes mellem »å« og »aa«. Det ser virkelig dumt ud. Nogen burde lægge voldsomt pres på DR.

Jegnedtællinger. Med søvngængersikker, syvsoverslumrende præcision træder Maja Lucas' debutnoveller sig selv over tærerne.

Klar beskedenhed

Af LARS BUKDAHL

Maja Lucas: Jegfortællinger. 120 sider. 179 kr. Athene.

DET er ikke retfærdigt for forfatterskolelev Maja Lucas' lillebitte, formodentlig absolut talentfulde debutnovellesamling *Jegfortællinger*, at jeg kom til at læse den i slagskyggen fra Jens Smærup Sørensens kæmpestore, viltert dynamiske hjemstavns- og slægtsroman *Mærkedage*: elefantens eksistens er jo ikke et argument imod musens! Men hold op, det var svært at fastholde den enkelte tekstenhed i min bevidsthed, ikke kun bagefter, også undervejs.

Hvilket så vistnok også er meningen, eftersom det jeg, der fortæller fortællingerne, og som bogen igennem vistnok er det selv samme (måske er titlen ikke en genrebetegnelse, måske er bogen så faktisk en roman, hvilket vistnok gør den en udramatisk tak mere spændende), har et stort besvær med at fastholde sin identitet (hvilket forlener den umiddelbart selvsikre titel med en trist ironisk klang).

Jeget er en kvindelig studerende i tyverne med en platonisk, god ven og en fraskilt, småforsuttet far og en syg farmor, i stedet for en kæreste har hun dårlig, uvillig sex med en gift mand og vennens far, og så har jeg faktisk refereret det meste af bogen. Ironien er hele tiden lige ved at elektrificere den generelle, mildt minimalistiske tristesse, tættest på kommer faktisk novellen/kapitlet »Simon og Steffen«, bogens både længste og *mindst* actionfyldte tekst: jeget ankommer til et skriverrefugium, der bebos af omtalte gifte mand og dennes ven, der kraftløst og forgæves begge efterstræber hende; i anden gennemlæsning forekom teksten mig pludselig som det ondeste Kaurismäki-mix af en Helle Helle-novelle, jeg ikke lo, jeg gnæggede, det er imidlertid langt fra givet, at morskaben er 100 pct. frivillig fra tekstens side...

Sin egen lille, cool excentriske gruppe udgør de to kapitler/noveller om lægebesøg, »Knæ«, hvor jeget vil have lægen til at undersøge, om der ikke er noget galt med hendes knæ, det er der ikke, og »Kommer«, hvor jeget vil have en (anden) læge til at undersøge(!), om hendes skuffende orgasmer virkelig er orgasmer, det er de vistnok:

»Det er nok som det skal være,« siger han, 'du har måske for høje tanker om det'./ 'Ja. Det må være det. Men det er da meget rart at vide, at man er normal'./ 'Ja, det kan jeg godt forstå,« siger han. Alligevel ser han lidt trist ud. Jeg rejser mig og tager jakke på. Det tager sin tid at knappe den./ 'Men', siger jeg, og han kigger op på mig./ 'Nej, ikke noget alligevel', siger jeg.«

Disse klinik-teksters pænt suveræne pokerface-humor måtte gerne have smittet lidt mere af på de øvrige teksters vel velopdragne akavethed, der skal sgu helst være en eller form for kant i en kunstnerisk selvudslettelse (men selvfølgelig ikke uden videre en *Claus Beck-Nielsens* kant, mindre kan (hellere end gerne) gøre det).

Som nu den afsluttende (faktisk let Beck-ske) titeltekst »Jeg«, der også formelt afviger fra Minimal-Epik Classic i sin helt nøgne gennemgang af jegets lidet glamourøse udseende, eller den radikalt korte version, som er bogens motto: »Jeg er blevet sej i spytet og/løs i røven, det går nedadbakke.«

Næste gang rundt bør det gå desto sejere og løsere dernedad, mod musefælden.